

**Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра английского языкознания**

Аннотация к дипломной работе

**СИЛА И ЕЕ ОТРАЖЕНИЕ В РУССКОЙ И АНГЛИЙСКОЙ
ФРАЗЕОЛОГИИ**

Жёлтышева Анна Сергеевна

Научный руководитель:
доктор филологических наук, доцент
Гутовская Марина Степановна

2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 52 стр., 2 главы, 47 научных и 15 лексикографических источников, 2 приложения.

Ключевые слова: фразеология, концепт, английский язык, русский язык, лингвокогнитивный подход.

Объект исследования – актуальные значения фразеологизмов, конституирующих коррелятивные фразеосемантические поля русского и английского языков – поля ‘сила’ и поля ‘power’.

Предмет исследования – отдельно в каждом из привлекаемых к сопоставлению языков становятся: а) совокупность выражаемых конституентами фразеосемантического поля основных и частных сем, представляющая собой основу для воссоздания содержания фразеологического концепта; б) упорядоченность во фразеосемантическом поле основных сем, раскрывающая структуру содержания фразеологического концепта.

Цель исследования – установить сходства и различия в содержании русского и английского фразеологических концептов силы и структурировать содержания коррелятивных (одноименных) концептов.

Методы исследования: метод отбора материала, описательный и индуктивный методы, метод когнитивной интерпретации языковых явлений, метод межъязыкового сопоставления. Формирование корпуса исследования проводилось в рамках контрастивно-лексикографического метода, включающего в себя метод цепочек словарных дефиниций и методы сплошной и направленной выборки языкового материала.

Полученные результаты и новизна.

Результаты данной работы позволили подкрепить данные о психологической важности концепта для человека, а так же выявить значимость фразеосемантического поля ‘сила’ во фразеологической системе. Опираясь на фразеологическую представленность количественный состав семантических групп в семантической структуре фразеоконцепта удалось проследить иерархию и конфигурацию семем, конституирующих поле, а также увидеть межъязыковые различия в структуре одноименных понятий. Новизна работы состоит в том, что коррелятивные фразеологические концепты ‘сила’ и ‘power’ с точки зрения сходств и различий в их содержании и структуре рассматриваются впервые.

Практическая значимость исследования и область применения. Результаты исследования могут найти применение в последующем изучении концепта ‘сила’ в лингвокогнитивном аспекте. Возможность создания

словаря нового типа, в котором единицы языка будут организованы в соответствии с тем, как они существуют в языковом сознании. Большие перспективы и у цифровизации результатов исследования фразеосемантических полей. Идея онлайн-концептуального словаря может быть совмещена с фразеологическим корпусом языка. Кроме этого, результаты межъязыкового лингвокогнитивного сопоставления могут быть интересны с точки зрения лингвокультурологии и межкультурной коммуникации.

Апробация результатов исследования: результаты исследования прошли апробацию на 80-й научной конференции студентов и аспирантов БГУ.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 52 стар., 2 главы, 47 навуковых и 15 лексікаграфічных крыніц, 2 дадаткі.

Ключавыя словы: фразеалагія, канцэпт, англійская мова, руская мова, лінгвакагнітыўны падыход.

Аб’ект даследавання – актуальныя значэння фразеалагізмаў, канстытуючых карэляцыйныя фразеасемантычныя палі рускай і англійскай моў – поле 'сіла' і поле 'power'.

Прадмет даследавання – асобна ў кожнай з супастаўленых моў становяцца: а) сукупнасць выражаных канстытуентамі фразеасемантычнага поля асноўных і прыватных сем, якая ўяўляе сабой аснову для аднаўлення ўтрымання фразеалагічнага канцэпта; б) ўпарадкаванасць у фразеасемантычным поле асноўных сем, якая раскрывае структуру зместу фразеалагічнага канцэпта.

Мэта даследавання – ўстанавіць падабенства і адрозненні ў змесце рускага і англійскага фразеалагічных канцэптаў сілы і структураваць ўтрымання карэляцыйных (аднайменных) канцэптаў.

Метады даследавання: метады адбору матэрыялу, апісальны і індуктыўны метады, метады кагнітыўнай інтэрпрэтацыі моўных з’яў, метады міжмоўнага супастаўлення. Фарміраванне корпуса даследавання праводзілася ў рамках кантрасціўна-лексікаграфічнага метаду, які ўключае ў сябе метады ланцужкоў слоўнікавых дэфініцый і метады суцэльнай і спарадычнай выбаркі моўнага матэрыялу.

Атрыманыя вынікі працы і навізна.

Вынікі дыпломнай работы дазволілі падмацаваць даныя аб псіхалагічнай важнасці канцэпта для чалавека, а так жа выявіць значнасць фразеасемантычнага поля 'сіла' у фразеалагічнай сістэме. Абапіраючыся на фразеалагічныя прадстаўленасць колькасны склад семантычных груп у семантычнай структуры фразеаканцэпту ўдалося прасачыць іерархію і канфігурацыю семем, канстытуемых поле, а таксама ўбачыць міжмоўныя адрозненні ў структуры аднайменных паняццяў. Навізна працы складаецца ў тым, што карэляцыйныя фразеалагічныя канцэпты 'сіла' і 'power' з пункту гледжання падабенстваў і адрозненняў у іх змесце і структуры разглядаюцца ўпершыню.

Практычнае значенне даследавання і галіна выкарыстання. Магчымасць стварэння слоўніка новага тыпу, у якім адзінкі мовы будуць арганізаваны ў адпаведнасці з тым, як яны існуюць у моўнай свядомасці. Вялікія перспектывы і ў цыфравізацыі вынікаў даследавання

фразеасемантичных палёў. Ідэя анлайн-канцэптуальнага слоўніка можа быць сумешчана з фразеалагічных корпусам мовы. Акрамя гэтага, вынікі міжмоўнага лінгвакагнітыўнага супастаўлення могуць быць цікавымі з пункту гледжання лінгвакультуралогіі і міжкультурнай камунікацыі.

Апрабаванне вынікаў даследавання: вынікі даследавання прайшлі апрабаванне на 80-ай навуковай канферэнцыі выкладчыкаў, аспірантаў, магістрантаў, студэнтаў БДУ.

ABSTRACT

Thesis: 52 p., 2 chapters, 47 scientific and 15 lexicographic references, 2 appendices.

Key words: phraseology, concept, English, Russian, linguo-cognitive approach.

Research object: current meanings of phraseological units constituting correlative phraseosemantic fields – the field ‘power’ in Russian and the field ‘power’ in English.

Research subject: separately, in each of the languages involved in the comparison, become: a) the set of the basic and particular semes expressed by the constituents of the phraseosemantic field, which is the basis for recreating the content of the phraseological concept; b) the order in the phraseosemantic field of the basic semes, revealing the structure of the content of the phraseological concept.

The aim of the thesis is to establish similarities and differences in the content of Russian and English phraseological concepts of power and to structure the contents of correlative (eponymous) concepts.

Research methods: the method of material selection, descriptive and inductive methods, the method of cognitive interpretation of linguistic phenomena, the method of interlanguage comparison. The formation of the research corpus was carried out within the framework of the contrastive lexicographic method, which includes the method of chains of dictionary definitions and methods of continuous and directed sampling of linguistic material.

Research findings and novelty.

The results of this work allowed us to reinforce the data on the psychological importance of the concept for a person, as well as to identify the significance of the phraseosemantic field ‘strength’ in the phraseological system. Relying on the phraseological representation of the quantitative composition of semantic groups in the semantic structure of the phraseoconcept, it was possible to trace the hierarchy and configuration of the sememes constituting the field, as well as to see the interlanguage differences in the structure of the concepts of the same name. The novelty of the work consists in the fact that the correlative phraseological concept ‘power’ in Russian and in English in terms of similarities and differences in their content and structure are studied for the first time.

Practical significance.

The results of the study can be used in the subsequent study of the concept of ‘power’ in the linguocognitive aspect. The possibility of creating a new type of dictionary in which the units of the language will be organized according to how

they exist in the linguistic consciousness. Digitalization of the results of the study of phraseosemantic fields also has great prospects. The idea of an online conceptual dictionary can be combined with the phraseological corpus of the language. In addition, the results of interlanguage linguocognitive comparison may be interesting from the point of view of linguoculturology and intercultural communication.

Approbation of the research results: the results of the study were tested at the 80th scientific conference of BSU professors, students and postgraduates.